

KORUPCIJOS PREVENCIJOS TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šakių socialinių paslaugų centro (toliau – Centro) korupcijos prevencijos tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) paskirtis – užtikrinti veiksmingą ir kryptingą korupcijos prevenciją ir kontrolę Centre.

2. Korupcija įvardijamas bet koks Centro darbuotojo elgesys, neatitinkantis jiems suteiktų įgaliojimų ar nustatytų elgesio standartų, ar tokio elgesio skatinimas siekiant naudos sau, ar kitiems asmenims ir taip pakenkiant asmenų ir valstybės interesams.

3. Aprašas parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, įgyvendinant Lietuvos Respublikos nacionalinę kovos su korupcija 2015 – 2025 metų programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. kovo 10 d. nutariu Nr. XII-1537 „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015 – 2025 metų programos patvirtinimo“ (toliau – Nacionalinė kovos su korupcija 2015 – 2025 metų programa) ir atsižvelgiant į Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimo tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 „Dėl Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“.

4. Apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **Korupcija** – pasiūlymas, pažadas ar davimas bet kokios naudos kitam asmeniui už neteisėtą atlygį, kad būtų atliktos arba neatliktos to asmens pareigos arba kurstymas priimti kokią nors naudą kaip neteisėtą atlygį arba jos priėmimas už pareigų atlikimą arba neatlikimą.

4.2. **Korupcijos prevencija** – korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas sudarant bei įgyvendinant atitinkamų priemonių sistemą, taip pat poveikis asmenims siekiant atgrasinti nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų darymo.

4.3. **Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos** – kyšininkavimas, prekyba poveikiu, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudos: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į valstybės

tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.

5. Programoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme ir kituose teisės aktuose.

II. APRAŠO TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

6. Aprašo tikslas – išsiaiškinti ir šalinti korupcijos Centre prielaidas, užtikrinti skaidresnę ir veiksmingesnę Centro bei jo darbuotojų veiklą.

7. Aprašo uždavinys – galimų korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas Centre, siekiant, kad visos gautos lėšos būtų naudojamos pagal paskirtį ir kokybiškoms paslaugoms teikti, klientų teisėms ir laisvėms užtikrinti, taip pat poveikis Centro darbuotojams, siekiant atgrasinti nuo galimos pobūdžio nusikalstamos veikos.

8. Korupcijos prevencijos tikslui ir uždaviniui pasiekti numatoma:

8.1. vykdyti nuolatinę kryptingą korupcijos prevencijos politiką, užtikrinti veiksmingą numatytų ilgalaikės korupcijos prevencijos Centre programos priemonių įgyvendinimą;

8.2. nustatyti veiklos sritis Centre, kuriose galima korupcinė veika, bei sąlygas jai atsirasti ir plisti;

8.3. teisinėmis, organizacinėmis, ekonominėmis ir socialinėmis priemonėmis užtikrinti tinkamą ir veiksmingą korupcijos prevencijos organizavimo, įgyvendinimo, priežiūros kontrolę;

8.4. įgyvendinti neišvengiamos atsakomybės už neteisėtus veiksmus principą;

8.5. skatinti nepakantumą korupcijos apraiškoms ir įtraukti į korupcijos prevenciją visuomenę;

8.6. visokeriopai ginti visuotinai pripažįstamas klientų teises ir laisves, darbuotojų teises bei laisves ir nepažeisti nekaltumo prezumpcijos;

8.7. ugdyti antikorupcinę kultūrą Centre.

III. KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO PRIELAIDŲ ANALIZĖ

9. Galima išskirti veiklos sritis, kuriose galima korupcijos pasireiškimo tikimybė:

9.1. Centro darbuotojų privačių ir viešųjų interesų nesuderinamumas;

9.2. socialinių paslaugų teikimas;

9.3. vidaus administravimo veikla;

9.4. viešieji pirkimai.

IV. GALIMOS KORUPCIJOS PASEKMĖS

10. Nevykdant veiksmingos ir kryptingos korupcijos prevencijos politikos, gali:

- 10.1. pablogėti teikiamų paslaugų kokybė ir prieinamumas;
- 10.2. sumažėti klientų pasitikėjimas Centre teikiamomis paslaugomis, darbuotojų kompetencija;
- 10.3. sumažėti klientų pasitikėjimas Centru;
11. Atsižvelgiant į šias pasekmes ir aiškiai suvokiant korupcijos pasireiškimo prielaidas, galima numatyti veiksmingas korupcijos prevencijos programos poveikio priemones.

V. KORUPCIJOS PREVENCIJA

12. Korupcijos prevencija Centre – tai galimų korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas, įgyvendinant korupcijos prevencijos programos vykdymo priemonių planą, taip pat poveikis darbuotojams, siekiant atgrasinti nuo galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos. Tuo tikslu:

- 12.1. pastoviai ir sistemingai analizuoti korupcijos Centre prielaidas;
- 12.2. reguliariai tirti skundus, pareiškimus dėl galimų korupcijos atvejų bei vertinti pasiūlymus dėl korupcijos prevencijos. Išsamiai ir objektyviai analizuoti pagrįstus įtarimus dėl Centro darbuotojų korupcinio pobūdžio veikos;
- 12.3. į korupcijos prevencijos Centro programas įtraukti visuomenę;
- 12.4. reguliariai informuoti visuomenę apie teikiamas paslaugas Centre;
- 12.5. ugdyti antikorupcinę Centro darbuotojų kultūrą;
- 12.6. reguliariai vertinti korupcijos prevencijos programos veiksmingumą.

VI. KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

13. Korupcijos prevencijos programos uždaviniams įgyvendinti sudaromas Korupcijos prevencijos priemonių planas, kuris nustato priemones, tikslus, jų vykdymo terminus bei vykdytojus.

14. Korupcijos prevencijos priemonių planas yra neatskiriama šio Aprašo dalis. Jis tvirtinamas ir atnaujinamas Centro direktoriaus įsakymu.

15. Korupcijos prevencijos priemonių planą rengia Antikorupcijos komisija.

15.1. Korupcijos prevencijos plano įgyvendinimo Centre kontrolę, metodinės pagalbos teikimą korupcijos prevencijos klausimais vykdo Antikorupcijos komisija.

15.2. Kartą per metus (esant reikalui ir dažniau) Antikorupcijos komisija pateikia informaciją (ataskaitą) Centro direktoriui apie Centre korupcijos prevencijos priemonių plano vykdymo eigą.

15.3. Planas pagal poreikį ir atsižvelgiant į Centro direktoriaus ir Antikorupcijos komisijos pateiktą Plano priemonių įgyvendinimo ataskaitą atnaujinamas iki einamųjų metų IV ketvirčio pabaigos.

VI. VISUOMENĖS ĮTRAUKIMAS Į KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMĄ

16. Norint į korupcijos prevencijos programą įtraukti visuomenę, reikia:

16.1. skatinti glaudesnę ir aktyvesnę darbuotojų bendradarbiavimą su visuomene, ugdant visuomenės narių pilietinę sąmonę ir nepakantumą negerovėms;

16.2. ugdyti antikorupcinę kultūrą (visuomenės ir Centro darbuotojų antikorupcinis švietimas, ugdymas bei nepakantumo korupcijai skatinimas);

16.3. skatinti darbuotojus bei kitus asmenis (klientus bei jų artimuosius) pranešti apie korupcinius teisės pažeidimus (ar mėginimus juos daryti) Centre.

17. Sudaryti sąlygas telefonu ar elektroniniu paštu anonimiškai pranešti apie korupcinius teisės pažeidimus (ar mėginimą juos daryti). Atlikti surinktos informacijos analizę.

VII. KORUPCINIŲ TEISĖS PAŽEIDIMŲ TYRIMAS

18. Siekiant veiksmingo korupcinių teisės pažeidimų tyrimo, būtina:

18.1. tirti skundus, pareiškimus dėl galimų korupcijos atvejų bei vertinti pasiūlymus dėl korupcijos prevencijos;

18.2. išsamiai ir objektyviai analizuoti pagrįstus įtarimus dėl Centro darbuotojų korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos;

18.3. gavus informaciją dėl galimų korupcinių veikų, turinčių nusikalstamos veikos požymių, nedelsiant informuoti Centro direktorių.

VIII. SIEKIAMI REZULTATAI IR VERTINIMO KRITERIJAI

19. Korupcijos prevencijos programa siekiama tokių rezultatų:

19.1. sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę;

19.2. padidinti nepakantumą korupcijai;

19.3. pagerinti korupcijos prevencijos priemonių Centre organizavimą;

19.4. padidinti visuomenės pasitikėjimą Centru;

19.5. pagerinti teikiamų paslaugų kokybę ir prieinamumą.

20. Korupcijos prevencijos programos ir jos įgyvendinimo priemonių vykdymas ir kontrolė turi būti vertinami pagal šiuos rodiklius:

20.1. atliktų korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimų skaičių;

20.2. įvykdytų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių plano priemonių skaičių;

20.3. neįvykdytų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių plano priemonių skaičių;

- 20.4. asmenų, pranešusių apie galimus korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus, skaičiaus pokytį;
- 20.5. ištirtų pažeidimų, susijusių su korupcija, skaičius;
- 20.6. anonimiškų ir oficialių pranešimų apie įtariamus pažeidimus ir ištirtų pažeidimų skaičių;
- 20.7. organizuotų klientų apklausų skaičius;
- 20.8. parengtų naujų ir atnaujintų Centro korupcijos prevencijos programų ir įgyvendintų Programos priemonių skaičiaus pokytį.

IX. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

21. Šis Aprašas, esant poreikiui, gali būti keičiamas, papildomas ir pripažįstamas netekusiu galios tik Centro direktoriaus įsakymu.
22. Centro darbuotojų veiksmai, netinkamai įgyvendinant Aprašo nuostatas ar jų neįgyvendinant, gali būti skundžiami LR įstatymų nustatyta tvarka.
23. Centro darbuotojai už šio Aprašo nuostatų nesilaikymą atsako LR teisės aktų nustatyta tvarka.